

TEATRUȚ DRAMATIC
DIN BRAȘOV

NUNTĂ CU DAR

de Bogdan B. Bogdan

Data premierei : 9 iunie 1977.
Regia : FLORIN FĂTULESCU. Scenografia : ION CRISTODULO.
Distribuția : E. MIHAILA-BRAȘOV-VEANU (Ciobonea) ; FLAVIUS CONSTANTINESCU (Dinică) ; MIHAI BĂLAȘ-JUJUCĂ (Gică) ; GETA GRAPĂ (Chira) ; Nicolae C. Nicolae (Dumitrescu) ; ȘTEFAN DEDU FARCA (Ionescu) ; CONSTANTA COMĂNOIU (Ioneasca) ; COCA BLOOS (Angelica) ; MIRCEA BREAZU (Daniel) ; SAVU RAHOVEANU (Vasile) ; PAUL IAVRIC (Visarion) ; VICTOR IONESCU (Secleanu) ; C. VOINEA DELAST (Ticlete) ; MIHAI POPESCU (Manole) ; DONA COTRUBAȘ BREAZU (Mița) ; GEORGE FERRA (Biță Dogărescu).

La Brașov, stagiunea se prelungește mult, în vară. E o tradiție impusă de realitate, înțelegă și îmbrățișată de teatru, de aceea, o premieră prezentată în iunie e o premieră a miezului de sezon teatral, cu toate consecințele, favorabile spectacolului, care decurg de aici.

Teatrul Dramatic din Brașov a prezentat în iunie comedia originală *Nuntă cu dar* de Bogdan B. Bogdan. În sfârșit, o nouă comedie originală, vom spune. Ne alăturăm celor care cer, cu îndreptățire, dramaturgilor noștri, scenelor noastre, comedie, cu diferența de nuanță că nu ne îmbătoșăm, strîmbînd

din nas, de îndată ce aflăm de vreo nouă comedie, dacă nu e semnată de Aurel Baranga.

Comedia e un gen dificil (spun un truism, știu), dar e un gen dificil nu numai pentru că se scrie mai greu, ci și pentru că, din păcate, se înțelege (încă) mai greu. Judecata noastră critică nu s-a eliberat definitiv și total de prejudecăți și de dogme. Ne crispează ideea că, satirizînd pe responsabilul unui atelier de croitorie, aruncăm o lumină neplăcută asupra bravilor noștri croitori cooperativizați, care ne-au îmbrăcat atît de elegant pentru seara premierei. Și, în loc să ridem, ca tot românul, de pezevenghi, ne chinuim să aflăm dacă din comedie rezultă cu limpezime că el reprezintă un caz izolat, dacă se arată că, nu mai departe de o stradă, există un responsabil pe care bașcișul, realmente, îl dezonorează și, mai ales, dacă societatea noastră, prezentă prin clienți puși *la patru ace*, dă o ripostă hotărîtă ticălosului și acoliților săi. O ripostă hotărîtă, dar nu uicigătoare, pentru că trebuie să i se ofere o șansă, trebuie ca pungașul de responsabil să-și plîngă amar trecutul și — simplu croitor, de astă dată — să ne ofere noi și noi pantaloni, fără bașciș. În vremea asta, spectatorii rid pe săturate, spre marea noastră dogmatică mirare.

Meritul comediei lui Bogdan B. Bogdan este că s-a eliberat, în bună măsură, de aceste prejudecăți, atacînd tema învăturii ilicite, fără menajamente, cu tir încrucișat. E, într-adevăr, vorba de responsabilul unui atelier de croitorie, dar întâmplările evoluează altfel decît am fi bănuț noi. Responsabilul, pe nume Ciobonea, muncește de se spetește, ziua, noaptea, în zilele de sărbătoare, în concediu, fără răgaz și fără bucurie. Muncește. Dar și fură. Mai croiește strîmb, mai ciupește la preț, mai lucrează pe sub mînă, vorba e că fură. Și agonisește, agonisește mereu, pentru zestrea unicei odrasle, fată cu ifose și răsături. Dar ochii iscoditori și invidioși ai vecinilor, diverși inși suspecți, care dau tir-coale atelierului, strecoară spaima în sufletul pungașului nostru. Pianul, frigidererele, cristallurile, mobila, tablourile, covoarele, sînt în

Spectacol voios, cu un ritm care se apropie de frenzie...

pericol : dacă vine „controlul” ? Ar fi o scăpare, toată agoniseala să treacă drept dar de nuntă. Socoteala e simplă, Ciobonea își mărită fata, nuntașii aduc daruri din propria-i agoniseală, averea se justifică. Candidații la mîna fetei s-ar găsi: un instrumentist care intră în vederile lor, dar nu prea vrea el, un ucenic care-ar vrea, dar nu e prea dorit. Ce se petrece mai departe, n-are rost să fie povestit; intrate pe făgașul farsei, întâmplările se complică vertiginos, deznodămîntul e plin de surprize: mirii fug, nunta se destramă, „daturile” redevin ce-au fost, adică bunuri ilicite și, colac peste pupăză, „controlul” se afla printre convivi. Farsa e bine condusă, întâmplările au neprevăzutul lor, ținta satirei e precisă. Sînt surprinse tipuri diverse dintr-un mediu social cam de margine, unele, cam de prisos, cele mai multe, necesare angrenajului acțiunii. Gagurile, poantele abundă, ba chiar prisosesc. Din bune intenții, desigur, încercăturile se complică inutil, uneori. Iar nu de puține ori, gluma e groasă, vecină cu șotia deșucheată. Dar există o vioiciune, un ritm care se apropie de frenezie și, fără îndoielă, există o poziție constructivă, tonică, veselă nu se produce forțat, replica e vioaie

și suplă, într-un cuvînt, comedia e izbutită. Ca și spectacolul realizat de Florin Fătuțescu, spectacol voios, cu soluții oferite de o fantezie bogată și cu mult echilibru în distribuirea poantelor. Decorurile, mai ales cele din partea a doua, sugerează opulența lipsită de discernămint și de bun-gust a înavuțitorilor, costumele, prin detalii subtile, trimit către caracteristicile personajelor.

Interpreții, cei mai buni din trupa de comedie formată de Sică Alexandrescu și mereu îmbogățită, au realizări notabile. E. Mihăilă Brașoveanu e potlogarul de responsabil șiret, dar tremurînd mereu de spaima „controlului”, Geta Grapă e nevastă-sa, ajunsă și cu aere de cucoană. Coca Bloos e fătuca răzgîiată, Mihai Bălaș-Jujucă și Mircea Breazu sînt cei doi candidați la postul de generică. Nicolae C. Nicolae e un client bizar, care se va dovedi a fi „controlul”. Mai sînt și alți interpreți cu apariții fugare, dar cu portrete colorate, întregind o distribuție omogenă și înzestrată, dar și exersată pe terenul comediei, astfel că brașovenii au privilegiul, în această vară, să-și descrețească frunțile.

V. M.

ALTE PREMIERE

TEATRUL „ION VASILESCU”

BOMBA ZILEI

de Ben Hecht

și Charles Mc. Arthur

La sfîrșit de stagiune, o opțiune repertorială a Teatrului „Ion Vasilescu” a supus atenției publicului bucureștean un text care s-a bucurat, cu foarte mulți ani în urmă, de un viu și justificat interes pe scenele americane, text care a stat la baza a nu mai puțin de trei filme: *Bomba zilei* de Ben Hecht și Ch. Mc. Arthur. Scrisă în jurul anilor '30, piesa se dovedește și azi actuală, iar problemele pe care le propune discuției — condiția presei și a ziaristului într-o societate capitalistă clădită pe violență, pe încălcarea libertății de opinie — se pun în continuare cu tot mai multă gravitate și în termeni din ce în ce mai ascutiți.

Spectacolul pus în scenă de Nicolae Frunzetti reușește să fixeze fondul problematic grav, liniile demascatoare ale piesei, eșafodajul montării dovedindu-se solid în raport cu replicile de haz mereu prezente, nu doar

în momentele de „relaxare”, și care ar fi putut să zdruncine acest eșafodaj. Chiar în scenele puternic comice se simte tensiunea subterană a conflictului, violența feroce a relațiilor umane. Mai puțin realizată este ultima parte, în care spectacolul pare a-și fi pierdut din suflul și din acuitatea demonstrației, iar evoluția intrării nu mai înregistrează creșterea necesară.

Data premierei : 10 iunie 1977.

Regia: NICOLAE FRUNZETTI. Scenografia: MIHAI TOFAN.

Distribuția: ION LEMNARU (Endicott); COSTIN PRÎSCOVEANU (Mc. Cue); STELIAN CRĂMĂNCIUC (Murphy); SORIN POSTELNICU (Kruger); ION HIDIȘAN (Schwartz); CONSTANTIN RĂȘCHITOR (Bensinger); IULIAN MARINESCU (Eichorn); FLORIN CRĂCIUNESCU (Diamond Lovey); MIHAI DOBRE (Hildy Johnson); DEM. RĂDULESCU (Hartmann); CRISTINA DELEANU (Peggy Grant); DOMNIȚA MARCULESCU-CONSTANTINIU (d-na Grant); MIHAELA DUMBRAVĂ (Mollie Malloy); ION NICIU (Primarul); MARIUS MARINESCU (Pinkus); DINU CEZAR (Williams); CORNEL GIRBEA (Walter Burns).